

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

20 Ιουλίου 2017

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2530

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 815/002

Ορισμός χονδρικής αγοράς τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα, Καθορισμός Επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ και Κανονιστικές Υποχρεώσεις αυτών (4ος Γύρος Ανάλυσης) [ΑΓΟΡΑ 2 Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής].

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ (ΕΕΤΤ)

Αφού έλαβε υπόψη:

α. Τις διατάξεις του νόμου 4070/2012 «Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 82/Α/10.04.2012), ιδίως τα άρθρα 3, 12, στοιχ. (α), (ι), (ια), (ιβ), (ιστ) 16, 17, 38, 41 έως 52 αυτού,

β. την Οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2009, για την τροποποίηση των οδηγιών 2002/21/ΕΚ, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2002/19/ΕΚ, σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες καθώς και με τη διασύνδεσή τους, και 2002/20/ΕΚ για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 337 της 18/12/2009, σ. 37,

γ. την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με ένα κοινό κανονιστικό πλαίσιο για Δίκτυα και Υπηρεσίες Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Οδηγία Πλαίσιο), όπως ισχύει τροποποιηθείσα με την Οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2009, «για την τροποποίηση των οδηγιών 2002/21/ΕΚ σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2002/19/ΕΚ σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες καθώς και με τη διασύνδεσή τους, και 2002/20/ΕΚ για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών», L337/37, 18.12.2009, ιδίως δε τα άρθρα 6, 7, 14, 15 και 16 αυτής,

δ. την Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με την πρόσβαση σε Δίκτυα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (Οδηγία για την Πρόσβαση), όπως ισχύει τροποποιηθείσα με την Οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2009, «για την τροποποίηση των οδηγιών 2002/21/ΕΚ σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2002/19/ΕΚ σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες καθώς και με τη διασύνδεσή τους, και 2002/20/ΕΚ για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών», L 337/37, 18.12.2009, ιδίως δε το άρθρο 7 αυτής,

ε. τη Σύσταση της Επιτροπής της 9ης Οκτωβρίου 2014 «σχετικά με σημαντικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (2014/710/ΕΕ), ΕΕ L 295/79,

στ. τις Κατευθυντήριες Γραμμές για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα Δίκτυα και τις Υπηρεσίες Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (2002/С 165/0, ΕΕ C165/6, 11-7-2002),

ζ. τη Σύσταση της Επιτροπής της 15.10.2008 σχετικά με τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις διαβουλεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, [Ε(2008) 5925 τελικό],

η. την απόφαση της ΕΕΤΤ 375/10/14-2-2006, «Κανονισμός Διαδικασίας Δημόσιας Διαβούλευσης» (ΦΕΚ 314/Β/16.03.2006),

θ. τη Σύσταση 2009/396/ΕΚ της Επιτροπής της 7ης Μαΐου 2009 σχετικά με την κανονιστική ρύθμιση των τελών τερματισμού σταθερών και κινητών επικοινωνιών στην ΕΕ (ΕΕ L 124/67, 20.5.2009),

ι. την απόφαση της ΕΕΤΤ 661/7/19-7-2012 «Ορισμός Αγοράς Τερματισμού Φωνητικών Κλήσεων σε Μεμονωμένα Δίκτυα Κινητών Επικοινωνιών, Καθορισμός

Επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ στην εν λόγω Αγορά και Υποχρεώσεις αυτών (3ος Γύρος Ανάλυσης)» (ΦΕΚ 2167/Β'/19-07-2012),

ια. την απόφαση της ΕΕΤΤ 675/10/11-12-2012 «Έγκριση του τροποποιημένου κοστολογικού οικονομοτεχνικού μοντέλου (Bottom Up pure LRIC) για τον καθορισμό του Τέλους Τερματισμού στην Αγορά Τερματισμού Φωνητικών Κλήσεων σε Μεμονωμένα Δίκτυα Κινητών Επικοινωνιών, Επικαιροποίηση της Τιμής Στόχου για τα Τέλη Τερματισμού, σε εφαρμογή της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 661/07/19.7.2012 «Ορισμός Αγοράς Τερματισμού Φωνητικών Κλήσεων σε Μεμονωμένα Δίκτυα Κινητών Επικοινωνιών, Καθορισμός Επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ στην εν λόγω αγορά και Υποχρεώσεις αυτών (3ος γύρος ανάλυσης)» – Τροποποίηση της ΑΠ ΕΕΤΤ 661/07/19.7.2012, (ΦΕΚ 2167/Β'/19.7.2012)»,

ιβ. την απόφαση της ΕΕΤΤ 766/18/15.06.2016 «Κανονισμός εφαρμογής της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού από τους Παρόχους Δικτύου Κινητής (ΠΔΚ) που έχουν οριστεί ως κατέχοντες ΣΙΑ στην σχετική αγορά χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυό τους» (ΦΕΚ 2165/Β'/13.7.16), ως ισχύει,

ιγ. την απόφαση της ΕΕΤΤ 770/05/14.07.2016 «Διεξαγωγή Εθνικής Δημόσιας Διαβούλευσης της ΕΕΤΤ [σύμφωνα με το Άρθρο 17 του ν. 4070/2012 (ΦΕΚ 82/Α'/10.04.2012), και το άρθρο 6 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ, όπως τροποποιηθείσα, ισχύει], αναφορικά με την ανάλυση της αγοράς τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας, σε επίπεδο χονδρικής [ΑΓΟΡΑ 2 Νέας Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής (4ος γύρος ανάλυσης)], η οποία διήρκεσε από την 19.07.2016 έως την 16η.09.2016,

ιδ. τα με αριθ. πρωτ. ΕΕΤΤ ΕΜΠ 6315/16.9.2016, 20814/16.9.2016, 21084/20.9.2016, ΕΜΠ 6316/16.9.2016, ΕΜΠ 6317/16.9.2016 σχόλια των συμμετεχόντων εταιριών COSMOTE, CYTA HELLAS, FORTHNET, VODAFONE και WIND στην ανωτέρω Δημόσια Διαβούλευση,

ιε. την απόφαση της ΕΕΤΤ 805/1/30.03.2017 «Απαντήσεις της ΕΕΤΤ στις παρατηρήσεις των συμμετεχόντων παρόχων επί της από 19/07/2016 διεξαχθείσας Εθνικής Δημόσιας Διαβούλευσης της ΕΕΤΤ [σύμφωνα με το Άρθρο 17 του ν. 4070/2012 (ΦΕΚ 82/Α'/10.04.2012), και το άρθρο 6 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ, όπως τροποποιηθείσα, ισχύει], αναφορικά με την ανάλυση της αγοράς τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας, σε επίπεδο χονδρικής [ΑΓΟΡΑ 2 Νέας Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής (4ος γύρος ανάλυσης)],

ιστ. την απόφαση της ΕΕΤΤ 805/02/30-03-2017 με θέμα: «Κοινοποίηση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το BEREC και τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (Ε.Ρ.Α.) άλλων Κρατών – Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης του Σχεδίου Μέτρων της ΕΕΤΤ αναφορικά με την ανάλυση της ΕΕΤΤ για τον ορισμό, την ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στην αγορά τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας, σε επίπεδο χονδρικής [ΑΓΟΡΑ 2 Νέας Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής (4ος γύρος ανάλυσης)]»,

ιζ. την υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΕΤΤ 11977/3.5.2017 επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς την ΕΕΤΤ, με θέμα «Case EL/2017/1978: Wholesale voice call termination on individual mobile networks in Greece, Request for information pursuant to Article 5(2) of Directive 2002/21/EC»,

ιθ. την υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΕΤΤ 12355/Φ.300/05.05.17 επιστολή της ΕΕΤΤ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με θέμα «Case EL/2017/1978: Voice call termination on individual mobile networks in Greece - Request for information pursuant to Article 5(2) of Directive 2002/21/EC»,

ιθ. την υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΕΤΤ 13779/18.05.2017 επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς την ΕΕΤΤ, με θέμα «Απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την υπόθεση EL/2017/1978: Τερματισμός φωνητικών κλήσεων χονδρικής σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα στην Ελλάδα. Παρατηρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 3 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ»,

κ. την Εισήγηση με αριθ. 31540/Φ.600/22.06.2017 της αρμόδιας Υπηρεσίας της ΕΕΤΤ,

κα. το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

και ύστερα από προφορική Εισήγηση των Προέδρου και Αντιπροέδρου της ΕΕΤΤ (Καθηγητή Δημ. Τσαμάκη και Δρ. Νικόλαου Χ. Παπαουλάκη)

ΕΠΕΙΔΗ:

1. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1 Η ΕΕΤΤ διεξάγει τον ορισμό και την ανάλυση των υπό εξέταση αγορών σύμφωνα με το νόμο 4070/2012 (ΦΕΚ 82/Α'/2012), άρθρο 12 παρ. 1 στοιχείο (α) το οποίο της παρέχει την γενική αρμοδιότητα σχετικά με την ανάλυση αγορών. Η εν λόγω αρμοδιότητα περιλαμβάνει την ταυτοποίηση των σχετικών αγορών προϊόντων/υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της σχετικής γεωγραφικής αγοράς, την ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού σε αυτές, τον καθορισμό του/των παρόχου/ων με ΣΙΑ καθώς και την επιβολή μιας ή περισσότερων κατάλληλων και αναλογικών κανονιστικών υποχρεώσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ως άνω Νόμου, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους πολιτικής και τις αρχές του άρθρου 3 του ιδίου.

1.2 Σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4070/2012, (το οποίο μεταφέρει στην εθνική νομοθεσία το άρθρο 8 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ, ως ισχύει), ιδίως παρ. 1 περιπτώσεις γ, δ, δβ) και παρ. 2, περιπτώσεις γ), δ), ε), στ):

«1. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο λαμβάνεται κάθε εύλογο μέτρο που στοχεύει στην επίτευξη και είναι ανάλογο με τους κατωτέρω στόχους: [...]

γ) Η τήρηση, κατά το μέτρο του δυνατού, της τεχνολογικής ουδετερότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων που επιβάλλονται, ιδίως εκείνων που στοχεύουν στη διασφάλιση αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

δ) Η προστασία και προαγωγή του ανταγωνισμού στην παροχή δικτύων ή / και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών ευκολιών και υπηρεσιών, καθώς και των πολιτικών διασφάλισης του δημόσιου συμφέροντος, που, μεταξύ άλλων, επιτυγχάνεται:

[...] δβ) εξασφαλίζοντας ότι δεν υφίσταται στρέβλωση ή άλλος περιορισμός του ανταγωνισμού στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών συμπεριλαμβανομένης της διανομής περιεχομένου.

2. Για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εφαρμόζονται αντικειμενικές, διαφανείς, αμερόληπτες και αναλογικές αρχές ρύθμισης, ιδίως μέσω:

[...]β) της εξασφάλισης ότι, σε αντίστοιχες περιπτώσεις, δεν γίνεται διάκριση κατά την αντιμετώπιση των επιχειρήσεων που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

γ) της εξασφάλισης του ανταγωνισμού προς όφελος των καταναλωτών και της προώθησης, κατά περίπτωση, του ανταγωνισμού στις υποδομές,

δ) της προώθησης αποτελεσματικών επενδύσεων και καινοτομιών σε νέες και εξελιγμένες υποδομές, εξασφαλίζοντας ότι κάθε υποχρέωση πρόσβασης λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους που αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν τις επενδύσεις και επιτρέποντας διαφορετικές μορφές συνεργασίας μεταξύ των επενδυτών και των φορέων που αιτούνται πρόσβαση, προκειμένου να επιμερίζεται ο επενδυτικός κίνδυνος ώστε να διασφαλίζεται ο ανταγωνισμός στην αγορά και η τήρηση της αρχής της μη διακριτικής μεταχείρισης,

ε) της συνεκτίμησης των διαφορετικών συνθηκών που επικρατούν στις διάφορες γεωγραφικές ζώνες της χώρας, αναφορικά με τον ανταγωνισμό και τους καταναλωτές,

στ) της επιβολής εκ των προτέρων (ex-ante) ρυθμιστικών υποχρεώσεων μόνον εφόσον δεν υφίσταται αποτελεσματικός και βιώσιμος ανταγωνισμός, καθώς και της άρσης των υποχρεώσεων αυτών όταν πλέον πληροῦται αυτή η προϋπόθεση [...].»

1.3 Σύμφωνα με το ισχύον Εθνικό και Κοινοτικό Νομοθετικό Κανονιστικό Πλαίσιο¹ ανάλυσης αγορών προϊό-

1 Το εν λόγω πλαίσιο αποτελείται ιδίως από τα κάτωθι νομοθετικά / κανονιστικά κείμενα:

ο το Ν. 4070/2012 «Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 82/Α), ο τις Οδηγίες:

• 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 108/33, 24.4.2002, (εφεξής Οδηγία Πλαίσιο),

• 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (ΕΕ L 108/7, 24.4.2002), (εφεξής Οδηγία για την Πρόσβαση), και Οδηγία 2002/20/ΕΚ για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 108, 24.4.2002), (εφεξής Οδηγία για την Αδειοδότηση), όπως αυτές τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2009, για την τροποποίηση των οδηγιών 2002/21/ΕΚ σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2002/19/ΕΚ σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες καθώς και με τη διασύνδεσή τους,

• 2002/20/ΕΚ για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (ΕΕ L 337/37, 18.12.2009)

των και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση, η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως να ορίσει τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική Επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ταυτοποίησης και ορισμού αγορών που τίθεται στην Οδηγία Πλαίσιο.

• 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 108/51, 24.4.2002), (εφεξής Οδηγία Καθολικής Υπηρεσίας),

• 2002/58/ΕΚ σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών, όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2009/136/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2009, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών, (ΕΕ L 337/11, 18.12.2009),

• 2002/77/ΕΚ της Επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 2002 σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 249/21, 17.9.2002), (εφεξής Οδηγία για τον Ανταγωνισμό),

ο τη Σύσταση της Επιτροπής της 9ης Οκτωβρίου 2014 «Σχετικά με σημαντικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (2014/710/ΕΕ),

ο το Επεξηγηματικό Σημείωμα της ως άνω Σύστασης με τίτλο: "Commission Staff Working Document, Explanatory Note, accompanying the document Commission Recommendation on relevant product and service markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communications network and services"(SWD(2014)298, 9.10.2014),

ο τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (2002/C 165/03) (εφεξής Κατευθυντήριες Γραμμές),

ο τη Σύσταση Ε (2008) 5925 της Επιτροπής σχετικά με τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις διαβουλεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως εκάστοτε ισχύει, (2008/850/ΕΚ),

1.4 Σύμφωνα με το άρθρο 16, παρ. 1 και 2 της Οδηγίας Πλαίσιο: «1. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές διεξάγουν ανάλυση των σχετικών αγορών βασιζόμενες στις αγορές που ταυτοποιούνται στη Σύσταση και λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τους τις Κατευθυντήριες Γραμμές. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η ανάλυση αυτή να διεξάγεται, κατά περίπτωση, σε συνεργασία με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές ανταγωνισμού. 2. Όταν εθνική ρυθμιστική αρχή, δυνάμει των παραγράφων 3 ή 4 του παρόντος άρθρου, του άρθρου 17 της Οδηγίας 2002/22/ΕΚ (οδηγία για την καθολική υπηρεσία) ή του άρθρου 2 της οδηγίας 2002/19/ΕΚ (οδηγία για την πρόσβαση), πρέπει να καθορίσει εάν θα επιβληθούν, θα διατηρηθούν, θα τροποποιηθούν ή θα αρθούν υποχρεώσεις επιχειρήσεων, καθορίζει με βάση την ανάλυση αγοράς κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, κατά πόσον μία σχετική αγορά είναι όντως ανταγωνιστική».

1.5 Σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 3 του ν.4070/2012: «41. 3. Η διαδικασία ανάλυσης της αγοράς περιλαμβάνει τον ορισμό των σχετικών αγορών, τη διενέργεια ανάλυσης του επιπέδου του ανταγωνισμού, τον ορισμό επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ και τον προσδιορισμό των κατά περίπτωση κατάλληλων και αναλογικών ειδικών κανονιστικών υποχρεώσεων. Κατά τη διαδικασία ανάλυσης των σχετικών αγορών, καθώς και κάθε φορά που το κρίνει αναγκαίο, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της από τον παρόντα νόμο, η ΕΕΤΤ μπορεί να ζητά τη συνδρομή της Επιτροπής Ανταγωνισμού».

1.6 Σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν.4070/2012: «1. Με αποφάσεις της Ε.Ε.Τ.Τ. ορίζονται οι σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών με βάση τις συνθήκες που επικρατούν στον τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην ελληνική αγορά, τις σχετικές γεωγραφικές αγορές εντός της Ελληνικής Επικράτειας, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τις ισχύουσες σχετικές Συστάσεις και Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού. 2. Αν η Ε.Ε.Τ.Τ. προτίθεται να καθορίσει διαφορετικές σχετικές αγορές από εκείνες που ταυτοποιούνται στη Σύσταση Σχετικών Αγορών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ακολουθεί τη διαδικασία των άρθρων 16, 17 και 45. 3. Οι αγορές που ορίζονται για το σκοπό επιβολής υποχρεώσεων βάσει του παρόντος νόμου δεν περιορίζουν τον ορισμό σχετικών αγορών βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού.»

1.7 Εξάλλου και αναφορικά με τη διαδικασία ανάλυσης αγοράς, το άρθρο 43 παρ. 1, 3, 4 και 5 του νόμου ορίζει ότι:

«1. Κατόπιν της ολοκλήρωσης του ορισμού των σχετικών αγορών, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 42, η Ε.Ε.Τ.Τ. υποχρεούται να διεξαγάγει ανάλυση της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζει, με βάση την ανάλυση της αγοράς, κατά πόσο μία σχετική αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική, προκειμένου να αποφασίσει αν θα επιβάλει, διατηρήσει, τροποποιήσει ή άρει υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις, δυνάμει της παρούσας παραγράφου,

του άρθρου 44 ή των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 47. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εφόσον διαπιστώσει, με βάση την ανάλυση της αγοράς ότι:

α. Η σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική, εντοπίζει την επιχείρηση ή τις επιχειρήσεις οι οποίες μεμονωμένα ή από κοινού με άλλες έχουν σημαντική ισχύ στην εν λόγω αγορά και επιβάλλει τις ενδεδειγμένες ειδικές υποχρεώσεις ή διατηρεί ή τροποποιεί τις εν λόγω υποχρεώσεις, εφόσον αυτές υφίστανται ήδη.

β. Η σχετική αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική, δεν επιβάλλει ούτε διατηρεί οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις και, σε περίπτωση που έχει επιβάλει υποχρεώσεις σε παρόχους με σημαντική ισχύ στη σχετική αγορά, οφείλει να άρει αυτές. Τα μέρη που επηρεάζονται από την άρση των υποχρεώσεων ειδοποιούνται εντός δέκα πέντε ημερών από την έναρξη ισχύος της απόφασης.

[...]

3. Για τη λήψη μέτρων σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1, η Ε.Ε.Τ.Τ. ακολουθεί τη διαδικασία των άρθρων 16, 17 και 45. Η Ε.Ε.Τ.Τ. διενεργεί ανάλυση της σχετικής αγοράς και κοινοποιεί το αντίστοιχο σχέδιο μέτρου σύμφωνα με το άρθρο 45:

α) εντός τριών ετών από τη θέσπιση του προηγούμενου μέτρου για την αγορά αυτή. Ωστόσο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η περίοδος αυτή μπορεί να παραταθεί μέχρι τρία επιπλέον έτη, μετά από αιτιολογημένη πρόταση της Ε.Ε.Τ.Τ. προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εφόσον η τελευταία δεν διατυπώσει αντιρρήσεις εντός μηνός από την κοινοποιούμενη πρόταση.

β) εντός δύο ετών από την έγκριση αναθεωρημένης Σύστασης Σχετικών Αγορών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για αγορές που δεν έχουν προηγουμένως κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να αιτηθεί τη συνδρομή του BEREC όταν δεν έχει ολοκληρώσει την ανάλυση της σχετικής αγοράς εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην ανωτέρω παράγραφο. Η Ε.Ε.Τ.Τ., με τη συνδρομή του BEREC, κοινοποιεί εντός έξι μηνών το σχέδιο μέτρου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 45.

5. Κατά τη διαδικασία ανάλυσης αγορών η Ε.Ε.Τ.Τ. λαμβάνει υπόψη τις αναμενόμενες ή προβλεπόμενες μελλοντικές τεχνολογικές ή οικονομικές εξελίξεις για τη χρονική περίοδο έως την επόμενη εξέταση της σχετικής αγοράς.»

1.8 Αναφορικά με τη διαδικασία λήψης μέτρων εφαρμόζεται το άρθρο 45 του νόμου, στο οποίο ορίζεται ότι μετά την ολοκλήρωση της εθνικής δημόσιας διαβούλευσης, η ΕΕΤΤ κοινοποιεί στην Επιτροπή, το BEREC και τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές των άλλων Κρατών Μελών το προτεινόμενο σχέδιο μέτρων. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή, το BEREC και οι άλλες Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές μπορούν να αποστείλουν σχόλια και προτάσεις στην ΕΕΤΤ κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου ενός μήνα από την ημέρα της κοινοποίησης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναλύει τα προτεινόμενα μέτρα και μεταφέρει την άποψή της στην ΕΕΤΤ, δημοσιεύοντάς την στην ιστοσελίδα της Επιτροπής. Η ΕΕΤΤ είναι υποχρεωμένη να λάβει επαρκώς υπόψη τα σχόλια και τις προτάσεις κατά την υιοθέτηση των προτεινόμενων μέτρων. Σε περίπτωση

κατά την οποία από το προτεινόμενο μέτρο προκύπτει ο ορισμός μιας σχετικής αγοράς, η οποία διαφέρει από αυτές που περιγράφονται στη Σύσταση ή αποφασίζει εάν κάποιος πάροχος έχει ατομική ή συλλογική δεσπόζουσα θέση και τα μέτρα θα επηρέαζαν το εμπόριο μεταξύ Κρατών Μελών και παράλληλα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Ε) έχει δηλώσει ότι το Σχέδιο Μέτρων θα δημιουργούσε εμπόδια στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά ή έχει σοβαρές επιφυλάξεις ως προς τη συμβατότητά του με το Κοινωνικό δίκαιο και τους κανονιστικούς στόχους, το Σχέδιο Μέτρων αυτό δεν θα πρέπει να υιοθετηθεί για δύο μήνες. Στην περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εντός της κατά τα ως άνω δέμηνης προθεσμίας εκδώσει απόφαση με την οποία ζητά από την ΕΕΤΤ να αποσύρει το σχέδιο μέτρων, η ΕΕΤΤ τροποποιεί ή αποσύρει το σχέδιο μέτρων εντός εξαμήνου από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

1.9 Στην περίπτωση που το σχέδιο μέτρων τροποποιείται, η ΕΕΤΤ διενεργεί δημόσια διαβούλευση σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 17 του νόμου 4070/2012 και κοινοποιεί εκ νέου το τροποποιημένο σχέδιο μέτρων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κατά τη λήψη απόφασης για τη θέσπιση του σχεδίου μέτρων, η ΕΕΤΤ λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη της τα σχόλια των άλλων Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών, του BEREC και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και κοινοποιεί την Απόφαση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

1.10 Σύμφωνα δε με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5, του άρθρου 45 του νόμου, η ΕΕΤΤ κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο BEREC όλα τα εγκεκριμένα τελικά μέτρα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1, στοιχεία α' και β' του άρθρου 45.

1.11 Η τελική απόφαση της ΕΕΤΤ επί της διαδικασίας ανάλυσης της υπό εξέταση αγοράς, της αποτελεσματικότητας ή μη του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, οπότε και της ανάγκης ex ante κανονιστικής παρέμβασης, κοινοποιείται, στο πλαίσιο της κατ' άρθρο 16 του ν. 4070/2012 ανάπτυξης της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς, μέσω της συνεργασίας των Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του BEREC, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το BEREC.

1.12 Σύμφωνα με την ισχύουσα Σύσταση της Επιτροπής της 9ης Οκτωβρίου 2014, «σχετικά με σημαντικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών», (εφεξής Νέα Σύσταση): «Κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών που αντιστοιχούν στις εθνικές συνθήκες, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να διενεργούν ανάλυση των αγορών προϊόντων και υπηρεσιών που προσδιορίζονται στο παράρτημα».

1.13 Στο Παράρτημα της Νέας Σύστασης προβλέπεται ότι υφίσταται μια διακριτή σχετική αγορά, αφορώσα τον «Τερματισμό φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας, σε επίπεδο χονδρικής» (Αγορά 2)².

1.14 Σύμφωνα με το σημείο 7 του Προοιμίου της νέας Σύστασης, «Αφετηρία για τον προσδιορισμό των αγορών χονδρικής που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση είναι, τόσο για την Επιτροπή όσο και για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, η ανάλυση των αντίστοιχων αγορών λιανικής. Η εν λόγω ανάλυση αγορών λιανικής διενεργείται με συνεκτίμηση των μελλοντικών προοπτικών όσον αφορά τη δυνατότητα υποκατάστασης της ζήτησης και, ανάλογα με την περίπτωση, της προσφοράς, σε δεδομένο χρονικό ορίζοντα. Κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να προσδιορίζουν μια γεωγραφική περιοχή όπου οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι παρόμοιες ή επαρκώς ομοιογενείς και η οποία διακρίνεται από γειτονικές περιοχές όπου επικρατούν αισθητά διαφορετικές συνθήκες ανταγωνισμού, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη το ζήτημα του κατά πόσον η επιχείρηση με δυνητικά σημαντική ισχύ στην αγορά ενεργεί ομοιόμορφα στο σύνολο της οικείας περιοχής δικτύου ή αντιμετωπίζει αισθητά διαφορετικές συνθήκες ανταγωνισμού, σε βαθμό ώστε οι δραστηριότητές της να περιορίζονται σε ορισμένες περιοχές, όχι όμως σε άλλες».

1.15 Το σημείο 10 του προοιμίου της ίδιας Σύστασης προβλέπει ότι:

«Εάν η αγορά λιανικής δεν έχει προοπτικές να είναι πραγματικά ανταγωνιστική χωρίς εκ των προτέρων ρύθμιση, θα πρέπει να αξιολογούνται οι αντίστοιχες αγορές χονδρικής που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ....

... Από την άλλη πλευρά, εάν η εξεταζόμενη αγορά λιανικής έχει προοπτικές να είναι πραγματικά ανταγωνιστική χωρίς εκ των προτέρων ρύθμιση της ή των αντίστοιχων αγορών χονδρικής, αυτό θα πρέπει να οδηγήσει την εθνική ρυθμιστική αρχή στο συμπέρασμα ότι δεν χρειάζεται πλέον ρύθμιση σε επίπεδο χονδρικής. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να αξιολογούνται οι αντίστοιχες σημαντικές αγορές χονδρικής με απώτερο σκοπό την άρση της εκ των προτέρων κανονιστικής ρύθμισης. Όταν οι αγορές χονδρικής είναι κάθετα συνδεδεμένες στην αλυσίδα εφοδιασμού, η πρώτη αγορά χονδρικής που θα πρέπει να υποβάλλεται σε ανάλυση είναι εκείνη που απέχει περισσότερο, ανάντη, από την εξεταζόμενη αγορά λιανικής.»

1.16 Το σημείο 11 του προοιμίου της ίδιας Σύστασης προβλέπει για τις αγορές που απαριθμούνται στο Παράρτημα και συνεπώς και για την αγορά 2 που είναι το αντικείμενο της παρούσης ότι:

«Οι αγορές χονδρικής που απαριθμούνται στο παράρτημα ενδέχεται να έχουν χαρακτηριστικά που να δικαιολογούν την εκ των προτέρων ρύθμιση, επειδή πληρούν συνολικά τα ακόλουθα τρία σωρευτικά κριτή-

Σύστασης έχουν προσδιορισθεί ήδη βάσει των τριών σωρευτικών κριτηρίων (παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου (διαρθρωτικού, νομικού ή ρυθμιστικού χαρακτήρα), η δομή της αγοράς να μην τείνει προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό μέσα στο σχετικό χρονικό ορίζοντα και η εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού να μην επαρκεί αφ' εαυτής για την αντιμετώπιση των αστοχιών της υπόψη αγοράς), ώστε δεν απαιτείται η εκ νέου εξέταση αυτών από τη Ρυθμιστική Αρχή.

2 Οι αγορές που απαριθμούνται στο Παράρτημα της Νέας

ρια, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν και στις προηγούμενες εκδόσεις της σύστασης, για τον προσδιορισμό των αγορών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση. Το πρώτο κριτήριο είναι η παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου. Ωστόσο, λόγω του δυναμικού χαρακτήρα και της δυναμικής λειτουργίας των αγορών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη, κατά τη διενέργεια μελλοντοστρεφούς³ ανάλυσης με σκοπό τον προσδιορισμό των σημαντικών αγορών προς πιθανή εκ των προτέρων ρύθμιση, οι δυνατότητες υπερπήδησης των φραγμών εισόδου εντός κατάλληλου χρονικού ορίζοντα. Το δεύτερο κριτήριο αφορά το κατά πόσον μια διάρθρωση αγοράς τείνει προς πραγματικό ανταγωνισμό εντός κατάλληλου χρονικού ορίζοντα. Η εφαρμογή του κριτηρίου αυτού συνεπάγεται εξέταση της κατάστασης του βασιζόμενου στην υποδομή ανταγωνισμού και των λοιπών ειδών ανταγωνισμού, που αποτελούν το αίτιο των φραγμών εισόδου. Το τρίτο κριτήριο είναι ότι μόνο η εφαρμογή του δικαιού του ανταγωνισμού δεν αρκεί για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων αδυναμιών της αγοράς. Οι κύριοι δείκτες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση του πρώτου και του δεύτερου κριτηρίου είναι ανάλογοι με εκείνους που εξετάζονται στο πλαίσιο της ανάλυσης των μελλοντικών προοπτικών της αγοράς, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη σημαντικής ισχύος σε αυτή. Ειδικότερα, πρόκειται για δείκτες των φραγμών εισόδου ελλείπει κανονιστικής ρύθμισης (συμπεριλαμβάνεται το ύψος του μη ανακτήσιμου κόστους), της διάρθρωσης, των επιδόσεων και της δυναμικής της αγοράς, μεταξύ των οποίων δείκτες όπως τα μερίδια αγοράς και οι τάσεις τους, οι τιμές της αγοράς και οι τάσεις τους, καθώς και το εύρος και η κάλυψη των ανταγωνιζόμενων δικτύων ή υποδομών.»

1.17 Με βάση τα ανωτέρω σημεία, το πρώτο βήμα για την ανάλυση της χονδρικής αγοράς τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας (Αγορά 2) είναι η ΕΕΤΤ να προβεί στον προσδιορισμό των έμμεσων ανταγωνιστικών πιέσεων σε επίπεδο χονδρικής μέσω της σχετικής λιανικής αγοράς. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο αρχικά ορίζεται και εν συνεχεία αναλύεται η σχετική λιανική αγορά θεωρώντας ότι δεν υπάρχει εκ των προτέρων ρύθμιση της ανάντη αγοράς χονδρικής. Σε περίπτωση που προκύψει ότι η ανωτέρω αγορά λιανικής είναι μη ανταγωνιστική, η ΕΕΤΤ θα προβεί σε ορισμό της αγοράς τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας σε επίπεδο χονδρικής (Wholesale voice call termination on individual mobile networks, αγορά 2 της νέας Σύστασης), ανάλυσή της και – σε περίπτωση που διαπιστωθεί έλλειψη ανταγωνισμού - επιβολή κατάλληλων ρυθμιστικών υποχρεώσεων. Τέλος η ΕΕΤΤ θα προβεί σε εξέταση της επίπτωσης της ρύθμισης της αγοράς 2 στην σχετική αγορά λιανικής βάσει της μεθοδολογίας modified greenfield. Σε περίπτωση που η ρύθμιση της αγοράς 2 δεν αρκεί ώστε να καταστεί η αγορά λιανικής ανταγωνιστική, θα εφαρμοστεί το τεστ των τριών κριτηρίων για την αγορά λιανικής, και αν χρειαστεί, θα εξεταστεί η κατάσταση του

ανταγωνισμού και επιλογή κατάλληλων υποχρεώσεων στο επίπεδο λιανικής.

1.18 Στο πλαίσιο του τρίτου γύρου ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τη Σύσταση του 2007⁴ εξέδωσε τη με αριθμό 661/7/2012 απόφασή της⁵, με την οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, εν όψει των εθνικών συνθηκών, υφίσταται μια διακριτή σχετική αγορά που περιλαμβάνει την παροχή Τερματισμού Φωνητικών Κλήσεων ανά Μεμονωμένο Δίκτυο Κινητών Επικοινωνιών⁶. Συγκεκριμένα η ΕΕΤΤ όρισε μια διακριτή αγορά τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο κινητής της εταιρείας «Cosmote Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.» (εφεξής Cosmote), μια διακριτή αγορά τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο κινητής της εταιρείας «Vodafone–Panafon Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» (εφεξής Vodafone), και μια διακριτή αγορά τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο κινητής της εταιρείας «WIND Ελλάς Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.Β.Ε.» (εφεξής Wind). Το γεωγραφικό εύρος των σχετικών αγορών είναι η Ελληνική Επικράτεια. Ακολούθως, η ΕΕΤΤ διεξήγαγε ανάλυση του ανταγωνισμού επί των ορισθεισών αγορών και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι καθεμία από τις εταιρείες Vodafone, Cosmote και Wind κατέχει Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ) στο δίκτυό της, δυνάμει της οποίας τους επιβλήθηκε μια σειρά κατάλληλων και αναλογικών κανονιστικών υποχρεώσεων οι κυριότερες εκ των οποίων είναι οι εξής:

- i. Υποχρέωση παροχής πρόσβασης και χρήσης συγκεκριμένων ευκολιών δικτύου.
- ii. Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης.
- iii. Υποχρέωση διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης Δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς Διασύνδεσης με ορισμένο ελάχιστο περιεχόμενο.
- iv. Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού, και
- v. Υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης

1.19 Ειδικότερα αναφορικά με την ανωτέρω διακριτή αγορά τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα, η ΕΕΤΤ καλούμενη να ορίσει και να αναλύσει εκ νέου τη σχετική ως άνω αγορά χονδρικής, προκειμένου να επιβάλλει κατάλληλες και αναλογικές κανονιστικές υποχρεώσεις λαμβάνει υπόψη, στο πλαίσιο της παρούσης, την υπ' αριθ. 2009/396/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την κανονιστική ρύθμιση των τελών τερματισμού σταθερών και κινητών επικοινωνιών. Σκοπός της ανωτέρω Σύστασης αποτελεί, μεταξύ άλλων, η αντιμετώπιση της υφιστάμενης έλλειψης εναρμόνισης

4 ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 17ης Δεκεμβρίου 2007 αναφορικά με σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2007) 5406] (2007/879/ΕΚ)

5 δημοσιευθείσα στο τεύχος Β' της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, με αριθμό 2167, την 19η-7-2012

6 Σύμφωνα με το Επεξηγηματικό Σημείωμα της Σύστασης της Επιτροπής της 9ης Οκτωβρίου 2014 για τις σχετικές αγορές (Ενότητα "5. Transition to the new Recommendation", σελ. 53), η αγορά 2 της Σύστασης του 2014 αντιστοιχεί στην αγορά 7 της Σύστασης του 2007

στην εφαρμογή αρχών λογιστικής κόστους σε αγορές τερματισμού. Η ΕΕ θεωρεί ότι η εφαρμογή κοινής προσέγγισης στα Κράτη Μέλη θα παρέχει μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου και τα κατάλληλα κίνητρα για δυνητικούς επενδυτές, ενώ θα μειώσει επίσης το ρυθμιστικό φόρτο για τους υπάρχοντες φορείς εκμετάλλευσης.

Σύμφωνα με την ανωτέρω Σύσταση, τα τέλη τερματισμού πρέπει να καθορίζονται με βάση τις δαπάνες ενός αποδοτικού φορέα εκμετάλλευσης και να είναι συμμετρικά. Η αξιολόγηση των αποδοτικών δαπανών πρέπει να βασίζεται σε τρέχον κόστος και στη χρήση προσέγγισης από τα κάτω προς τα επάνω (bottom up) με μοντέλα μακροπρόθεσμου οριακού κόστους (LRIC), ως σχετική μέθοδο κόστους.

2. ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΛΗΣΕΩΝ ΣΕ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΑ ΚΙΝΗΤΑ ΔΙΚΤΥΑ. ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΓΟΡΑΣ, ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΙΣΧΥ ΣΤΗΝ ΕΝ ΛΟΓΩ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΥΤΩΝ

2.1 Κατ'εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4070/2012 και σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο (2002/21/ΕΚ), την Οδηγία για την Πρόσβαση (2002/19/ΕΚ), όπως ισχύουν, τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και την υπ' αριθ. 2009/396/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την κανονιστική ρύθμιση των τελών τερματισμού σταθερών και κινητών επικοινωνιών, η ΕΕΤΤ προχώρησε στην ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού της σχετικής αγοράς που ανταποκρίνεται στις συνθήκες της εθνικής αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες νομικές και πραγματικές συνθήκες.

ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΜΕΤΡΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ 2

2.2 Με βάση τα ανωτέρω, η ΕΕΤΤ, κατέληξε στο αρχικό συμπέρασμα ότι, ενόψει των εθνικών συνθηκών, εξακολουθούν να υφίστανται διακριτές σχετικές αγορές που περιλαμβάνουν τον τερματισμό (φωνητικών) κλήσεων ανά μεμονωμένο κινητό δίκτυο. Συγκεκριμένα, η ΕΕΤΤ πρότεινε τον ορισμό μιας διακριτής αγοράς τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο κινητής της εταιρείας Cosmote, μιας διακριτής αγοράς τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο κινητής της εταιρείας Vodafone, μιας διακριτής αγοράς τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο κινητής της εταιρείας Wind και μιας διακριτής αγοράς τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο κινητής της εταιρείας CYTA. Το γεωγραφικό εύρος της κάθε αγοράς, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της ΕΕΤΤ, είναι η Ελληνική Επικράτεια.

2.3 Σε συνέχεια της διαδικασίας ορισμού αγοράς, η ΕΕΤΤ διεξήγαγε ανάλυση σχετικά με το εάν οι εν λόγω αγορές είναι επαρκώς ανταγωνιστικές και συγκεκριμένα εάν κάποια επιχείρηση ή επιχειρήσεις εξακολουθούν να κατέχουν ΣΙΑ στις σχετικές αγορές. Προκειμένου να εκτιμήσει το επίπεδο του ανταγωνισμού στις ορισθείσες σχετικές αγορές και να εξετάσει την ύπαρξη ΣΙΑ, η ΕΕΤΤ έλαβε υπόψη της μια σειρά κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων και των εξής: (i) μερίδια αγοράς, (ii) ύπαρξη φραγμών εισόδου και πιθανότητα δυνητικού ανταγωνισμού, (iii) ισχύς επί των τιμών, (iv) ύπαρξη ή μη αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης, (v) και υφιστάμενα προβλήματα ανταγωνισμού.

2.4 Από την ανάλυση της ΕΕΤΤ προέκυψε ότι η αγορά Τερματισμού Φωνητικών Κλήσεων σε Μεμονωμένα Κινητά Δίκτυα εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και ότι οι εταιρείες Vodafone, Cosmote, Wind και CYTA κατέχουν Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ) στις ορισθείσες σχετικές αγορές.

2.5 Ενόψει των ανωτέρω, η ΕΕΤΤ εξέτασε την ανάγκη διατήρησης ή/και τροποποίησης των κανονιστικών υποχρεώσεων που είχαν επιβληθεί στις κατέχουσες ΣΙΑ στη σχετική αγορά τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο τους εταιρείες κινητής τηλεφωνίας στο πλαίσιο του τρίτου κύκλου ανάλυσης αγορών (2012) και πρότεινε τη διατήρηση και σε κάποιες περιπτώσεις την τροποποίηση αυτών. Επιπλέον η ΕΕΤΤ εξέτασε την ανάγκη επιβολής κανονιστικών υποχρεώσεων στην κατέχουσα ΣΙΑ εταιρία CYTA (η οποία αποτελεί εικονικό πάροχο MVNO) στη σχετική αγορά τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο της. Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ πρότεινε τη διατήρηση/επιβολή των κάτωθι κανονιστικών υποχρεώσεων:

2.5.1 Υποχρέωση Παροχής πρόσβασης και χρήσης συγκεκριμένων ευκολιών δικτύου

2.5.2 Υποχρέωση Μη Διακριτικής Μεταχείρισης

2.5.3 Υποχρέωση Διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης Δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς Διασύνδεσης (ΠΑ) με συγκεκριμένο ελάχιστο περιεχόμενο

2.5.4 Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού (εξαιρουμένης της περίπτωσης της CYTA), και

2.5.5 Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης.

2.5.6 Ειδικά για την υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης, η ΕΕΤΤ πρότεινε να οριστούν οι τιμές των τελών τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο των παρόχων που έχουν ΣΙΑ βάσει του οικονομοτεχνικού μοντέλου Μακροπρόθεσμου Καθαρού Επαυξητικού Κόστους (Bottom Up Pure LRIC) που η ΕΕΤΤ υλοποίησε το 2012.

2.6 Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου κανονιστικού πλαισίου και ιδίως το άρθρο 6 και 7 της Οδηγίας Πλαίσιο, η ΕΕΤΤ διεξήγαγε ενιαία εθνική δημόσια διαβούλευση για τον ορισμό της σχετικής αγοράς, για την ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού σε αυτή καθώς και για τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις (ΑΠ ΕΕΤΤ 770/05/14-07-2016), η οποία διήρκεσε από την 19-07-2016 έως και την 16-09-2016.

2.7 Κατόπιν υποβολής των σχολίων των συμμετεχόντων στην ως άνω διαβούλευση η ΕΕΤΤ παρέιχε αναλυτικές απαντήσεις επί των κυριότερων σημείων των παρατηρήσεών τους (ΑΠ ΕΕΤΤ 805/01/30-03-2017).

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΕ, ΣΤΟ BEREC ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΕΡΑ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

2.8 Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ιδίως το άρθρο 12 (i) και 45 του ν. 4070/2012 (άρθρο 7 της Οδηγίας Πλαίσιο, όπως ισχύει), η ΕΕΤΤ, αφού έλαβε υπόψη τα σχόλια των συμμετεχόντων στην εθνική δημόσια διαβούλευση, προέβη εν συνεχεία σε Κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο BEREC και στις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (Ε.Ρ.Α.) άλλων Κρατών – Μελών, του Σχεδίου Μέτρων της αναφορικά με την ανάλυση της ΕΕΤΤ για τον ορισμό, την ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού

και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στην αγορά τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα.

2.9 Στις 2 Μαΐου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε επιστολή στην ΕΕΤΤ, με θέμα «Case EL/2017/1978: Wholesale voice call termination on individual mobile networks in Greece, Request for information pursuant to Article 5(2) of Directive 2002/21/EC», με την οποία ζητούσε συμπληρωματικές πληροφορίες αναφορικά με το Σχέδιο Μέτρων της ΕΕΤΤ για την αγορά τερματισμού κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα.

2.10 Με την υπ' αριθμ. ΕΕΤΤ ΕΜΠ. ΥΠΗΡ 12355./Φ.300/5-5-2017 επιστολή της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με θέμα «Reply on the request for information pursuant to Article 5(2) of Directive 2002/21/EC, Case No EL/2017/1978: Voice call termination on individual mobile networks, Request for information pursuant to Article 5(2) of Directive 2002/21/EC», η ΕΕΤΤ παρείχε τις αιτηθείσες συμπληρωματικές πληροφορίες.

3. ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.1 Την 17.05.2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στην ΕΕΤΤ επιστολή με αριθ. πρωτ. ΕΕΤΤ 13779/18.05.2017 με θέμα «Κοινοποίηση EL/2017/1978: Τερματισμός Φωνητικών Κλήσεων χονδρικής σε μεμονωμένα Κινητά Δίκτυα στην Ελλάδα – Παρατηρήσεις σύμφωνα με το Άρθρο 7 παράγραφος 3 της Οδηγίας 2002/21/EC», με την οποία δεν εκφράζει αντιρρήσεις αναφορικά με τα προτεινόμενα από την ΕΕΤΤ μέτρα, ενώ παράλληλα γνωστοποιεί στην ΕΕΤΤ τις παρατηρήσεις της επί του κοινοποιημένου Σχεδίου Μέτρων, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

i. Η ΕΕ παρατηρεί ότι «... σε έναν ταχέως εξελισσόμενο τομέα όπως είναι οι τηλεπικοινωνίες, είναι σημαντικό οι ρυθμιστικές αποφάσεις να αντικατοπτρίζουν την πραγματικότητα της αγοράς. Αυτό συνεπάγεται ότι εργαλεία όπως τα κοστολογικά μοντέλα, τα οποία χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των ανώτατων τιμών που επιτρέπεται να χρεώνουν οι πάροχοι για ορισμένες τιμές χονδρικής, πρέπει να είναι επικαιροποιημένα και να ενσωματώνουν παραδοχές βασισμένες στα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα δεδομένα της αγοράς. Με βάση τα παραπάνω, δεν φαίνεται ενδεδειγμένο ο καθορισμός των μελλοντικών ανώτατων ΤΤΚ για την περίοδο 2017-2019 να βασίζεται σε παραδοχές που έγιναν το 2012 (π.χ. όσον αφορά τις προβλέψεις όγκου και τις προβολές κεφαλαιουχικών και επιχειρησιακών δαπανών - CAPEX και OPEX). Ομοίως, οι όροι χρηματοδότησης ενδέχεται να υπέστησαν σημαντικές αλλαγές κατά τη διάρκεια των πέντε ετών από την τελευταία φορά που η ΕΕΤΤ υπολόγισε το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου - WACC. Οι αλλαγές αυτές πρέπει να αντικατοπτρίζονται στο μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου που χρησιμοποιείται στο κοστολογικό μοντέλο της παρούσας κοινοποίησης.

ii. Σχετικά με το θέμα αυτό η Επιτροπή καλεί την ΕΕΤΤ να επικαιροποιήσει το ταχύτερο δυνατό το κοστολογικό μοντέλο και το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου που χρησιμοποιεί για τον καθορισμό των ανώτατων ΤΤΚ.»

3.2 Τέλος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλεί την ΕΕΤΤ, σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 7 της Οδηγίας- Πλαισίου, όπως

ισχύει, να λάβει ιδιαίτερως υπόψη της τα σχόλια των άλλων ΕΡΑ, του BEREC (Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες) και της Επιτροπής και εφόσον θεσπίσει το μέτρο να το κοινοποιήσει στην Επιτροπή.

3.3 Η ΕΕΤΤ, αν και θεωρεί ότι οι βασικές αρχές του οικονομοτεχνικού μοντέλου Μακροπρόθεσμου Καθαρού Επαυξητικού Κόστους (Bottom Up Pure LRIC) που υλοποίησε το 2012 δεν έχουν μεταβληθεί, αποδέχεται την παρατήρηση της ΕΕ (στοιχ. i της παρ. 3.1) και αναγνωρίζει ότι τα κοστολογικά μοντέλα βάσει των οποίων καθορίζονται οι ανώτατες τιμές χονδρικής που επιτρέπεται να χρεώνουν οι πάροχοι αναφορικά με τα τέλη τερματισμού καθώς και οι όροι χρηματοδότησης βάσει των οποίων υπολογίστηκε το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου (WACC) του κοστολογικού μοντέλου θα πρέπει να είναι επικαιροποιημένα λόγω του ταχέως εξελισσόμενου τομέα των τηλεπικοινωνιών. Ως εκ τούτου η ΕΕΤΤ θα προβεί αμελλητί στην επικαιροποίηση του κοστολογικού μοντέλου και του μέσου σταθμικού κόστους που χρησιμοποιεί για τον καθορισμό των ανώτατων τελών τερματισμού κινητής.

3.4 Η παρούσα βασίζεται στο κοινοποιηθέν Σχέδιο Μέτρων της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό, την ανάλυση και τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις για την αγορά τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα (ΑΠ ΕΕΤΤ 805/02/30.03.2017), όπως αυτό διαμορφώθηκε, λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια των συμμετεχόντων, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διεξήγαγε η ΕΕΤΤ σε εθνικό επίπεδο (ΑΠ ΕΕΤΤ 770/05/14-07-2016). Επιπρόσθετα, για την έκδοση της παρούσας απόφασης, η ΕΕΤΤ έχει λάβει υπόψη της στο μέγιστο δυνατό βαθμό τις παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 3.1 του παρόντος, αποφασίζει:

Α. Εκδίδει την παρούσα απόφαση, σύμφωνα με το κοινοποιηθέν και εγκριθέν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Σχέδιο Μέτρων, με το ακόλουθο περιεχόμενο:

I. Ορισμός Σχετικής Αγοράς Προϊόντων/Υπηρεσιών και Γεωγραφικής Αγοράς:

1. Η ΕΕΤΤ ορίζει διακριτές αγορές χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυο κάθε Πάρoχου Δικτύου Κινητής στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, ορίζει μια διακριτή αγορά τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο κινητής της εταιρείας «Cosmote Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.», μια διακριτή αγορά τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο κινητής της εταιρείας «Vodafone-Panafon Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών», μια διακριτή αγορά τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο κινητής της εταιρείας «WIND Ελλάς Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.Β.Ε» και μια διακριτή αγορά τερματισμού κλήσεων στο εικονικό δίκτυο κινητής της εταιρείας «Cyta Ελλάς Τηλεπικοινωνιακή Α.Ε.»

2. Το γεωγραφικό εύρος των σχετικών αγορών είναι η Ελληνική Επικράτεια.

II. Ορισμός Επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ) στις ως άνω, υπό I. σχετικές αγορές

1. Η ΕΕΤΤ ορίζει:

1.1 Την εταιρεία «Cosmote Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.» ως επιχείρηση ηλεκτρονικών επικοινωνιών με Ση-

μαντική Ισχύ (ΣΙΑ) στην σχετική αγορά χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυο κινητής τηλεφωνίας της εν λόγω εταιρείας.

1.2 Την εταιρεία «Vodafone-Panafon Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» ως επιχείρηση ηλεκτρονικών επικοινωνιών με Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ) στην σχετική αγορά χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυο κινητής τηλεφωνίας της εν λόγω εταιρείας.

1.3 Την εταιρεία «WIND Ελλάς Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.Β.Ε.» ως επιχείρηση ηλεκτρονικών επικοινωνιών με Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ) στην σχετική αγορά χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυο κινητής τηλεφωνίας της εν λόγω εταιρείας.

1.4 Την εταιρεία «Cyta Ελλάς Τηλεπικοινωνιακή Α.Ε.» ως επιχείρηση ηλεκτρονικών επικοινωνιών με Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ) στην σχετική αγορά χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο εικονικό δίκτυο κινητής τηλεφωνίας της εν λόγω εταιρείας.

III. Κανονιστικές Υποχρεώσεις

1. Η ΕΕΤΤ διατηρεί, με τις τροποποιήσεις και τις προσθήκες που αναφέρονται στην παρούσα, τις Κανονιστικές Υποχρεώσεις που επεβλήθησαν δυνάμει της προηγούμενης ανάλυσης της σχετικής αγοράς (ΑΠ ΕΕΤΤ 661/07/19.07.2012), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρούσα.

2. Στο πλαίσιο αυτό, επιβάλλει στις επιχειρήσεις ηλεκτρονικών επικοινωνιών Cosmote, Vodafone, Wind και CYTA οι οποίες κρίθηκε ότι κατέχουν ΣΙΑ στην αγορά τερματισμού φωνητικών κλήσεων στο δίκτυο κινητής τους, τις κάτωθι υποχρεώσεις, σύμφωνα με τα αναλυτικά αναφερόμενα στο παρόν:

2.1 Υποχρέωση Παροχής Πρόσβασης και Χρήσης Ειδικών Ευκολιών Δικτύου.

2.2 Υποχρέωση Αμεροληψίας (μη διακριτικής μεταχείρισης).

2.3 Υποχρέωση Διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς Διασύνδεσης με ορισμένο ελάχιστο περιεχόμενο.

2.4 Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού (εξαιρουμένης της περίπτωσης της εταιρίας CYTA).

2.5 Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης.

3 Υποχρέωση Πρόσβασης και Χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου

3.1 Αναφορικά με την υποχρέωση παροχής πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου, κάθε Πάροχος ο οποίος έχει ορισθεί ότι κατέχει ΣΙΑ στην σχετική αγορά χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυό του φέρει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

3.1.1 Να παρέχει πρόσβαση στο δίκτυό του (συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου) και να ανταποκρίνεται σε κάθε γραπτό αίτημα που υποβάλλεται από παρόχους δημοσίων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

3.1.2 Να διαπραγματεύεται με καλή πίστη με κάθε πάροχο που αιτείται υπηρεσίες τερματισμού φωνητικών κλήσεων.

3.1.3 Να μην ανακαλεί την ήδη χορηγηθείσα πρόσβαση/διασύνδεση.

3.1.4 Η παροχή πρόσβασης να λαμβάνει χώρα το συντομότερο δυνατό και να παρέχεται επί τη βάση δίκαιων και εύλογων όρων, προϋποθέσεων και τελών που ορίζονται από την ΕΕΤΤ.

3.1.5 Να διαπραγματεύεται με καλή πίστη και να ικανοποιεί όλα τα εύλογα αιτήματα των παρόχων αναφορικά με επιπρόσθετα προϊόντα πρόσβασης.

3.2 Οι πάροχοι με ΣΙΑ το αργότερο μέχρι την 1/11/2018 πρέπει να έχουν ολοκληρώσει όλες τις αναγκαίες ενέργειες προκειμένου να είναι σε θέση να ικανοποιούν οποιοδήποτε αίτημα για διασύνδεση IP υποβληθεί σε αυτούς.

3.3 Οι πάροχοι με ΣΙΑ ενημερώνουν αναλυτικά την ΕΕΤΤ και τους άλλους παρόχους για αλλαγές που αφορούν τα σημεία διασύνδεσης (POIs) και τα πρωτόκολλα διασύνδεσης τουλάχιστον ένα (1) έτος πριν την πραγματοποίηση των ως άνω αλλαγών.

4. Υποχρέωση Αμεροληψίας (Μη Διακριτικής Μεταχείρισης)

4.1 Αναφορικά με την υποχρέωση Αμεροληψίας, κάθε Πάροχος ο οποίος έχει ορισθεί ότι κατέχει ΣΙΑ στην σχετική αγορά χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυό του φέρει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

4.1.1 Να εφαρμόζει ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις στους πελάτες του στην αγορά χονδρικής, σε θέματα πρόσβασης δικτύου για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων.

4.1.2 Να παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με τις παρεχόμενες για τις δικές του υπηρεσίες (λιανικό άκρο) ή τις υπηρεσίες των θυγατρικών του ή των συνδεδεμένων με αυτόν εταιριών.

5. Υποχρέωση Διαφάνειας

5.1 Αναφορικά με την υποχρέωση Διαφάνειας, κάθε Πάροχος ο οποίος έχει ορισθεί ότι κατέχει ΣΙΑ στην σχετική αγορά χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυό του φέρει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

5.2 Υποχρεώσεις Δημοσίευσης

5.2.1 Να δημοσιεύει όλες τις πληροφορίες που συντελούν στη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής αγοράς. Ιδίως υποχρεούται να δημοσιεύει εμφανώς στην ιστοσελίδα του και να ενημερώνει γραπτώς την ΕΕΤΤ και όλους τους παρόχους με τους οποίους υφίσταται συμφωνία διασύνδεσης για τις μεταβολές των τελών για πρόσβαση στο δίκτυο πριν την εφαρμογή αυτών και τα τέλη σχετικά με κάθε νέα υπηρεσία παροχής πρόσβασης. Η ανωτέρω ενημέρωση γίνεται τριάντα (30) ημέρες πριν την εφαρμογή των τροποποιήσεων ή την εφαρμογή τελών για νέες υπηρεσίες παροχής πρόσβασης.

Η δημοσίευση πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- Περιγραφή των υφιστάμενων τελών και των προγραμματισμένων τελών τερματισμού.

- Καθορισμό της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της προτεινόμενης τροποποίησης ή της εφαρμογής τελών για νέες υπηρεσίες παροχής πρόσβασης.

5.2.2 Δεν δύναται να εφαρμόσει την μεταβολή των τελών πριν την προκαθορισμένη ημερομηνία έναρξης ισχύος της προτεινόμενης μεταβολής βάσει της αντίστοιχης δημοσίευσης.

5.3 Υποχρέωση δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς Διασύνδεσης (ΠΑ) με ορισμένο ελάχιστο περιεχόμενο

5.3.1 Κάθε πάροχος που έχει ορισθεί ότι κατέχει ΣΙΑ στη σχετική αγορά χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυό του, υποχρεούται να δημοσιεύει και να διατηρεί επικαιροποιημένη Προσφορά Αναφοράς (ΠΑ) όσον αφορά την διασύνδεση του δικτύου του με δίκτυα παρόχων δημοσίων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, για την παροχή της υπηρεσίας τερματισμού φωνητικών κλήσεων στο δίκτυό του. Η εν λόγω ΠΑ πρέπει να είναι επαρκώς αναλυτική ώστε να ανταποκρίνεται στις εύλογες ανάγκες της αγοράς.

5.3.2 Ειδικότερα, ο έχων ΣΙΑ οφείλει να δημοσιεύει πρόσθετες ειδικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων τιμολογιακών πληροφοριών, τεχνικών προδιαγραφών, χαρακτηριστικών δικτύου, όρων και προϋποθέσεων για την παροχή και χρήση, και τιμές αναφορικά με τις υπάρχουσες και τις όποιες καινούργιες υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες.

5.3.3 Η εν λόγω Προσφορά Αναφοράς περιέχει κατ' ελάχιστο τα ακόλουθα:

1. Προϋποθέσεις και όρους για την υλοποίηση της διασύνδεσης.
2. Προϋποθέσεις και όρους για την υλοποίηση αιτημάτων για χρήση ειδικών ευκολιών.
3. Τεχνικές προδιαγραφές και χαρακτηριστικά δικτύου για την υλοποίηση της διασύνδεσης συμπεριλαμβανομένων των σημείων διασύνδεσης.
4. Αναλυτική περιγραφή διαδικασιών και χρονοδιαγραμμάτων για τα παρακάτω στοιχεία:
  - i. Αρχική υλοποίηση διασύνδεσης
  - ii. Δοκιμές και μετρήσεις
  - iii. Συντήρηση δικτύου
  - iv. Προσδιορισμό και επιδιόρθωση βλαβών
  - v. Υλοποίηση νέων ζεύξεων διασύνδεσης
  - vi. Επέκταση χωρητικότητας διασύνδεσης σε υφιστάμενες ζεύξεις διασύνδεσης
  - vii. Προβλέψεις κίνησης
5. Αναλυτική περιγραφή των προσφερόμενων υπηρεσιών (ποιότητα υπηρεσίας, τιμές κ.α),
6. Καθορισμός διαδικασιών χρεώσεων
7. Καθορισμός διαδικασιών επίλυσης διαφορών

5.3.4 Οι εν λόγω υπηρεσίες θα προσφέρονται με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε οι πελάτες χονδρικής να μπορούν να επιλέγουν μόνο τις υπηρεσίες που επιθυμούν.

5.4 Δημοσίευση / Επικαιροποίηση της Προσφοράς Αναφοράς Διασύνδεσης (ΠΑ)

5.4.1 Η Προσφορά Αναφοράς (συμπεριλαμβανομένης της οποιαδήποτε μεταγενέστερης τροποποίησης/ αναθεώρησης αυτής) δημοσιεύεται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την θέση σε ισχύ της παρούσας, από τον κάθε πάροχο έχοντα ΣΙΑ, κατά τρόπο διαφανή και εύκολα προσβάσιμο, στον δικτυακό του τόπο με παράλληλη ενημέρωση της ΕΕΤΤ για το σημείο δημοσίευσής της. Υποχρεούται επίσης να κοινοποιεί στην ΕΕΤΤ, κατόπιν αιτήματός της, κάθε σύμβαση διασύνδεσης.

5.4.2 Οι πάροχοι με ΣΙΑ θα πρέπει να δημοσιεύσουν Προσφορά Αναφοράς για την IP διασύνδεση ή να συ-

μπληρώσουν/επικαιροποιήσουν την υφιστάμενη Προσφορά Αναφοράς τους έτσι ώστε να περιλαμβάνει και την IP διασύνδεση, το αργότερο μέχρι την 1/2/2018.

5.5 Υποχρέωση υποβολής στοιχείων στην ΕΕΤΤ

5.5.1 Οι πάροχοι με ΣΙΑ θα πρέπει να υποβάλουν στην ΕΕΤΤ εγγράφως στοιχεία κίνησης, σύμφωνα με τις οδηγίες της.

6. Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού

6.1 Κάθε πάροχος ο οποίος έχει ορισθεί ότι κατέχει ΣΙΑ στην σχετική αγορά χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυό του, εξαιρουμένης της εταιρίας Cyta Ελλάς Τηλεπικοινωνιακή Α.Ε., φέρει την υποχρέωση να εφαρμόσει λογιστικό διαχωρισμό στη σχετική αγορά.

6.2 Η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού εφαρμόζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης της ΕΕΤΤ υπ' αριθμ. 766/18/15.06.2016 (ΦΕΚ 2165/Β'/13.7.2016) όπως εκάστοτε ισχύει.

7. Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης

7.1 Με την παρούσα επιβάλλεται σε κάθε πάροχο ο οποίος έχει ορισθεί ότι κατέχει ΣΙΑ στην αγορά για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυό του, η υποχρέωση ελέγχου τιμών σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρούσα.

7.2 Τα τέλη τερματισμού καθορίζονται με βάση τις δαπάνες ενός αποδοτικού φορέα εκμετάλλευσης και είναι συμμετρικά, ενώ η αξιολόγηση των αποδοτικών δαπανών βασίζεται σε τρέχον κόστος και στη χρήση προσέγγισης από τα κάτω προς τα επάνω (bottom up), με μοντέλα μακροπρόθεσμου οριακού κόστους (LRIC), ως σχετική μέθοδο κόστους.

Η ΕΕΤΤ θα προβεί αμελλητί στην επικαιροποίηση του κοστολογικού μοντέλου Bottom Up Pure LRIC, το οποίο χρησιμοποιείται για τον καθορισμό των ανώτατων τιμών των υπό ρύθμιση τελών τερματισμού κλήσεων κινητής συμπεριλαμβανομένου και του μέσου σταθμικού κόστους κεφαλαίου που χρησιμοποιείται στο ως άνω κοστολογικό μοντέλο.

Έως την ολοκλήρωση επικαιροποίησης του κοστολογικού μοντέλου Bottom Up Pure LRIC, οι τιμές των τελών τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο των παρόχων που έχουν ΣΙΑ δεν θα υπερβαίνουν τις τιμές οροφής του Πίνακα 1 της παρούσας. Οι εν λόγω τιμές οι οποίες περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Μέτρων όπως αυτό κοινοποιήθηκε προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την ΑΠ ΕΕΤΤ 805/02/30-03-2017, διαμορφώθηκαν βάσει του οικονομοτεχνικού μοντέλου Μακροπρόθεσμου Καθαρού Επαυξητικού Κόστους (Bottom Up Pure LRIC) υπολογισμού τελών τερματισμού χονδρικής σε κινητά δίκτυα που υλοποίησε η ΕΕΤΤ το 2012, λαμβάνοντας υπόψη την εκτίμηση του πληθωρισμού.

Μετά την ολοκλήρωση επικαιροποίησης του μοντέλου Bottom Up Pure LRIC, και κατόπιν διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, η ΕΕΤΤ θα εκδώσει άμεσα σχετική απόφαση με την οποία θα αναθεωρήσει τα ανώτατα όρια τιμών που ορίζονται στον Πίνακα 1, με χρόνο εφαρμογής από τη θέση της εν

λόγω απόφασης σε ισχύ και εφεξής και μέχρι την ολοκλήρωση της επόμενης ανάλυσης της αγοράς τερματισμού κλήσεων σε κινητά δίκτυα στην Ελλάδα.

Πίνακας 1: Τιμές Οροφής για Τέλη τερματισμού

	Δεκαπέντε (15) ημέρες από την θέση σε ισχύ της παρούσας απόφασης – 31/12/2017	1/1/2018-31/12/2018	1/1/2019-
ΤΤΚ (c€/min)	0,982	0,958	0,946

7.3 Κατά τη διάρκεια των περιόδων του Πίνακα 1, για κάθε πάροχο κινητής, ο μέσος όρος των εσόδων τερματισμού φωνητικών κλήσεων στο δίκτυο του κινητής, ανά λεπτό, δεν δύναται να υπερβαίνει την τιμή οροφής της αντίστοιχης περιόδου. Οι εν λόγω τιμές ισχύουν για κάθε έναν από τους ως άνω παρόχους. Η αξιολόγηση της συμμόρφωσης των παρόχων που έχουν ορισθεί με ΣΙΑ με την επιβληθείσα υποχρέωση για κάθε περίοδο υπό εξέταση, θα γίνει συγκρίνοντας τη μέση χρέωση διασύνδεσης της περιόδου εκείνης με τις ανώτατες τιμές που παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα.

7.4 Τα εν λόγω τέλη εφαρμόζονται στον τερματισμό φωνητικών κλήσεων σε κινητά δίκτυα, ανεξαρτήτως τεχνολογίας (δεύτερης (2G), τρίτης (3G) ή τέταρτης (4G) γενιάς).

7.5 Κάθε πάροχος ο οποίος έχει ορισθεί ότι κατέχει ΣΙΑ στην σχετική αγορά χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυό του, απαγορεύεται να επιβάλει ελάχιστη χρέωση ή τέλος αποκατάστασης κλήσεων στις χρεώσεις τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε κινητά δίκτυα.

7.6 Η ΕΕΤΤ μέσω εξαμηνιαίων ελέγχων των τελών θα διασφαλίζει ότι εφαρμόζονται οι επιβεβλημένες, μέσω της παρούσης, τιμές και θα παρέχει προειδοποίηση για οποιαδήποτε πιθανή αποτυχία συμμόρφωσης. Η ΕΕΤΤ θα ζητά την υποβολή πληροφοριών από τους παρόχους σχετικά με τα έσοδα και την κίνηση των εισερχόμενων φωνητικών κλήσεων.

7.7 Τα τέλη τερματισμού σε χώρες εκτός ΕΟΧ, δύνανται να καθορίζονται μέσω διαπραγματεύσεων μεταξύ των παρόχων με την επιφύλαξη διεθνών συμφωνιών εν ισχύ.

Β. Τελικές – Μεταβατικές διατάξεις

Ειδικά για την εφαρμογή του νέου τέλους τερματισμού για το έτος 2017, το οποίο υποχρεούνται να ορίσουν οι πάροχοι με σημαντική ισχύ στις σχετικές αγορές χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυό τους, με βάση την παρούσα, η τεθείσα στην παρ. 5.2.1 της Ενότητας ΙΙΙ του Κεφαλαίου Α της παρούσας, προθεσμία ενημέρωσης όλων των παρόχων με τους οποίους υφίσταται συμφωνία διασύνδεσης, ορίζεται σε πέντε (5) ημέρες, από την έναρξη ισχύος της.

Γ. Η «Cosmote Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.», η «Vodafone-Panafon Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών», η «WIND Ελλάς Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.Β.Ε» και η «Cyta Ελλάς Τηλεπικοινωνιακή Α.Ε.» ως επιχειρήσεις ηλεκτρονικών επικοινωνιών με Σημαντική Ισχύ στις σχετικές αγορές χονδρικής για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων στο δίκτυό τους, υποχρεούνται να εκπληρώσουν όλες τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται με την παρούσα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην κείμενη Εθνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Δ. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη απόφασης της ΕΕΤΤ, που αντίκειται στις διατάξεις της παρούσας ή κατά το μέρος που ρυθμίζει κατά διάφορο τρόπο θέματα που ρυθμίζονται με την παρούσα.

Ε. Η ισχύς της παρούσας εκκινεί από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

ΣΤ. Εντέλλεται την κοινοποίηση της παρούσας στις εταιρείες «Cosmote Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.», «Vodafone-Panafon Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών», «WIND Ελλάς Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.Β.Ε» και «Cyta Ελλάς Τηλεπικοινωνιακή Α.Ε.» προς γνώση τους και για τις νόμιμες συνέπειες.

Ζ. Εντέλλεται την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ.3 του ν. 4070/2012, όπως ισχύει.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μαρούσι, 22 Ιουνίου 2017

Ο Πρόεδρος

Δ. ΤΣΑΜΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, έχει το **Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (ν. 3469/2006, Α' 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση απλού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ' εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)

Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: www.et.gr

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: helpdesk.et@et.gr

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

